

PRVNÍ NÁLEZ DLOUHOSOSKY *MICOMITRA STUPIDA* (ROSSI, 1790) V NÁRODNÍM PARKU PODYJÍ (DIPTERA: BOMBYLIIDAE)

FIRST RECORD OF *MICOMITRA STUPIDA* (ROSSI, 1790) IN PODYJÍ NATIONAL PARK (DIPTERA: BOMBYLIIDAE)

Alois Č e l e c h o v s k ý

*Katedra zoologie a ornitologická laboratoř, Přírodovědecká fakulta,
Univerzita Palackého, 17. listopadu 50, CZ–771 46 Olomouc, Česká republika;
celechov@prfnw.upol.cz*

Abstract: This paper presents the first record of *Micomitra stupida* (Rossi, 1790) in Podyjí National Park, and brings more information about the finding of this species.

Key words: distribution, Czech Republic, bee flies, rare species, Podyjí National Park

ÚVOD

Z čeledi dlouhososkovitých (Diptera: Bombyliidae) je na území České republiky aktuálně znám výskyt 53 druhů (ČELECHOVSKÝ & BOSÁK 2009, ČELECHOVSKÝ 2019). Jedná se o skupinu, jejíž zástupci preferují zejména teplejší a sušší biotopy, proto těžiště rozšíření mnoha taxonů je v jižních oblastech. Larvy žijí jako ekto- nebo endoparazitoidi, hyperparazitoidi či predátoři rozmanitých stádií zástupců hmyzu, hlavně z řádů brouků, dvoukřídlých, blanokřídlých, motýlů, síťokřídlých nebo rovnokřídlých (kobytek i sarančí).

V rámci rodu *Micomitra* Bowden, 1964 je na světě popsáno 18 druhů obývajících oblast afrotropickou, palearktickou a orientální. Z Evropy jsou známy pouze dva druhy, *Micomitra stupida* (Rossi, 1790) a *Micomitra iris* (Loew, 1869). Z České republiky a Slovenska je doložena jen dlouhososka *Micomitra stupida*, která je druhem palearktickým, vyskytující se nejen v Evropě, ale i na Blízkém východě a v severní Africe (EVENHUIS & GREATHEAD 1999, 2003, GREATHEAD 2013, ZAITZEV 1999). Jedná se o černě zbarvený druh s výrazným kovovým leskem a se světlým páskem na abdomenu (obr. 1). Makrochéty na těle i končetinách jsou černé. Křídla jsou průhledná, bez kresby. V České republice je jeho výskyt znám od roku 2015, a to pouze na dvou lokalitách v okolí Bzence na jižní Moravě, na Slovensku jsem tento druh poprvé zaznamenal v roce 2016 ve vojenském výcvikovém prostoru Záhorie (ČELECHOVSKÝ 2019).

METODIKA

V roce 2019 jsem začal provádět průzkum diverzity čeledi dlouhososkovití (Bombyliidae) na území Národního parku Podyjí. Průzkum je realizován na základě výjimky udělené Správou NP Podyjí. Je založen na individuálním odchytu jedinců do entomologické sítky, případně doplněn smýkáním. Vypreparovaný materiál na sucho je uložen ve sbírce autora.

VÝSLEDKY A DISKUSE

Materiál: NP Podyjí, Havraníky, Havranické vřesoviště (7162), 48° 48' 47" N, 15° 59' 54" E, 288 m n. m., 15. 8. 2019, 1 ♀, leg., det. et coll. A. Čelechovský.

Druh vyhledává xerothermní lokality s rozvolněnou vegetací, preferuje písčná stanoviště, kde se dospělci s oblibou sluní na zemi nebo sají na květech mateřídoušek (*Thymus* spp.). Jedinec byl odchycen do sítky během slunění na mírném svahu s nezapojenou vegetací u turistické cesty nedaleko Havraníků (obr. 2). Larvy tohoto druhu se údajně vyvíjejí na úkor kukel mravkolvů (Myrmeleontidae) (GREATHEAD

Obr. 1. Dlouhososka *Micomitra stupida*, NP Podyjí, 15. 8. 2019.

Fig. 1. Bee fly *Micomitra stupida*, Podyjí NP, 15 August 2019.

Obr. 2. Biotop *Micomitra stupida* v Národním parku Podyjí.
Fig. 2. Habitat of *Micomitra stupida* in Podyjí National Park.

& EVENHUIS 1997, ÁBRAHÁM 1998). Druh je nový pro faunu dlouhososek (Diptera: Bombyliidae) na území NP Podyjí a jedná se o druhou oblast s jeho výskytem v ČR. Počet taxonů dlouhososek, který uvádí GREATHEAD et al. (2005) z území NP Podyjí a jeho okolí, tak vzrostl na 25 druhů, což je 47 % z celkové fauny této skupiny v rámci území ČR.

LITERATURA

- ÁBRAHÁM L. (1998): *Micomitra stupida* (Diptera, Bombyliidae): a new parasite of *Euroleon nostras* (Neuroptera, Myrmeleontidae). – Dunántúli Dolgozatok Természettudományi Sorozat, 9: 421–422.
- ČELECHOVSKÝ A. & BOSÁK J. (2009): Bombyliidae Latreile 1802. – In: JEDLIČKA L., KÚDELA M. & STLOUKALOVÁ V. (eds.): Checklist of Diptera of the Czech Republic and Slovakia. Electronic version 2. URL: <http://zoology.fns.uniba.sk/diptera> (14. 10. 2019).
- ČELECHOVSKÝ A. (2019): *Micomitra stupida* – first records from the Czech Republic and Slovakia (Diptera: Bombyliidae). – Klapalekiana, 55: 3–5.
- EVENHUIS N. L. & GREATHEAD D. J. (1999): World Catalog of Bee Flies (Diptera: Bombyliidae). – Backhuys Publisher, Leiden, Netherlands.
- EVENHUIS N. L. & GREATHEAD D. J. (2003): World Catalog of Bee Flies (Diptera: Bombyliidae): Corrigenda and Addenda. – Zootaxa, 300: 1–64.

- GREATHEAD D. J. & EVENHUIS N. L. (1997): Family Bombyliidae. – In: PAPP L. & DARVAS L. (eds.): Contributions to a Manual of Palaearctic Diptera. Volume 2. Nematocera and Lower Brachycera. Science Herald, Budapest, 487–512.
- GREATHEAD D. J. (2013): Fauna Europaea: Bombyliidae. – In: PAPE T. & BEUK P. (eds.): Fauna Europaea: Diptera, Brachycera. Fauna Europaea version 2017.06. URL: <https://fauna-eur.org> (14. 10. 2019).
- GREATHEAD D. J., GREGOR T., BARTÁK M., KUBÍK Š. & BOŠÁK J. (2005): Bombyliidae. – In: BARTÁK M. & KUBÍK Š. (eds.): Diptera of Podyjí National Park and its Environs. – Česká zemědělská univerzita v Praze, Praha, 137–140.
- ZAITZEV V. F. (1999): On the Fauna of Flies of the Family Bombyliidae (Dipera) of Israel: V. – Entomological Review, 79: 640–653.